

Österåkers kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Roslags Kulla skola i Österåkers kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Österåkers kommun att senast den **10 september 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas de åtgärder som Skolinspektionen bedömer är nödvändiga. I de fall det är möjligt får dock en brist avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Österåkers kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
(2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärd

Österåkers kommun ska se till att samtliga kompetenser som ska ingå i elevhälsan deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på Roslags Kulla skola. I detta ingår:

- att skolans psykolog är delaktig i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Österåkers kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.
(1 kap. 3 § och 4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.
(4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Österåkers kommun ska se till att det på Roslags Kulla skola bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. I detta ingår:

- att rektorn tillsammans med personalen ska analysera skolenhetens resultat och besluta om nödvändiga utvecklingsinsatser,
- att rektorn planerar för och ser till att utvecklingsinsatserna genomförs,
- att rektorn ser till att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det systematiska kvalitetsarbetet är gemensamt för Roslags Kulla skola och Ljusterö skola, trots att Roslags Kulla skola är en egen skolenhet. Detta innebär att det arbete som görs på skolorna inte är tillräckligt och att det finns risk för att det saknas utvecklingsinsatser som utgår från behoven på Roslags Kulla skola. Vidare konstateras i tillsynen att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete då skolans psykolog inte deltar i detta arbete.

Föreläggande

Förutsättningar för lärande och trygghet

Enligt Skolinspektionens bedömning finns det brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Av utredningen framgår att skolans psykolog inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Det är av stor vikt att elevhälsans samtliga kompetenser deltar i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet för att korrekt kunna identifiera behov av insatser.

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Det framgår av utredningen att skolans psykolog inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Av den information som rektorn lämnat till Skolinspektionen inför skolbesöket framgår att elevhälsan har tillgång till psykolog vid behov. Vid intervju med elevhälsan, där rektorn deltog, framgår att psykologen inte deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Psykologen har inte varit på skolan under ett år och tas endast in "om det finns en knepig situation runt en elev".

Motivering till föreläggande som ingripande

Enligt skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Eftersom Roslags Kulla skola inte uppfyller skollagens krav att samtliga kompetenser som ingår i elevhälsan deltar i det

förebyggande och hälsofrämjande arbetet, föreligger skäl att förelägga Österåkers kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Enligt Skolinspektionens bedömning finns det brister i det systematiska kvalitetsarbetet för Roslags Kulla skola. Av utredningen framgår att rektorn följer upp skolenhetens resultat utifrån de nationella målen och tryggheten och studieron. Analysen av resultaten är dock gemensam för Roslags Kulla skola och Ljusterö skola och i stora delar framgår inte vad som gäller för respektive skola, vilket medför svårigheter med att identifiera vad som behöver utvecklas i verksamheten. Rektorn har inte heller fattat beslut om utvecklingsinsatser utifrån en tydlig koppling till analysen.

Utvecklingsinsatserna är allmänna och formulerade som gemensamma mål för både Roslags Kulla skola och Ljusterö skola. Att det inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete inriktat på Roslags Kulla skola medför att det finns en risk för att utvecklingsbehov på skolenheten inte identifieras och att eleverna inte utvecklas mot målen så långt som möjligt.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Med skolenhet avses enligt skollagen en enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad.

Det framgår av tillsynen att skolans resultat följs upp. Rektorn uppger i intervju att skolledningen sammanställer alla "hårda fakta" i form av resultat från nationella prov och betyg samt fonologisk medvetenhet i förskoleklassen. Skolledningen sammanställer även lärarnas utvärderingar av det egna arbetet samt olika enkätsvar; exempelvis om trygghet, studiero, elevinflytande, elevens eget ansvar, diskriminering och kränkande behandling.

Analysen är otillräcklig för att identifiera adekvata utvecklingsinsatser för skolan. Rektorn uppger i intervju att resultaten först analyseras av skolledningen och därefter analyseras av lärarna under utvärderingsdagarna i juni. Lärarna bekräftar i intervju att de analyserade resultaten i juni. Enligt lärarna genomfördes analysen i tvärgrupper ihop med personal på förskolor och Ljusterö skola. Rektorn berättar att han rapporterar Roslags Kulla skola och Ljusterö skola ihop i kommunens rapporteringsverktyg Stratsys och att rapporteringen gäller båda skolorna om inte annat anges. Vid Skolinspektionens genomgång av dokumentationen framgår att i Stratsys är stora delar av uppgifterna gemensamma för båda skolorna och specifika uppgifter rörande Roslags Kulla skola redovisas endast i 5 av 43 för skolan aktuella checkpunkter. Vissa analyser i Stratsys saknar uppgift om vilken skola de rör, även om det står klart att det rör en av skolorna. Exempelvis anges att anledningen till att målet för elevinflytande inte nås beror på förhållanden i en klass.

Skolans utvecklingsinsatser saknar en tydlig koppling till analysen. Av "Verksamhetsplan för Ljusterö och Roslagskulla skolor och förskolor 2017-2018"

framgår att verksamhetsplanen är en av de mest centrala delarna i enhetens systematiska kvalitetsarbete. Enligt verksamhetsplanen finns det 17 mål för skolorna under läsåret 2017/2018. Dessa mål är fördelade inom områdena normer och värden, kunskaper, lärandet, elevinflytande, bedömning samt skola och hem. Det framgår inte vilken analys som ligger bakom valet av de olika målen, även om vissa mål kan kopplas till checkpunkter i Stratsys som är gula. Det finns inte något mål som kan kopplas till en röd checkpunkt. I Stratsys färgkodas checkpunkterna i grönt, gult och rött. Flera av målen i verksamhetsplanen är allmänt utformade, till exempel att "alla elever ska känna sig trygga på skolan". Rektorn har inför skolbesöket beskrivit utvecklingsinsatser på skolan. Han har då uppgett att ett prioriterat mål är utbildning i svenska som andraspråk för alla lärare. Detta mål finns inte med i verksamhetsplanen. När rektorn under intervjun ombeds att utveckla varför utbildning i svenska som andraspråk är ett prioriterat mål förtydligar han att det, detta år, gäller Ljusterö skola, men att Roslags Kulla skola kommer att få elever som kommer att ha svenska som andraspråk.

Utvecklingsinsatser dokumenteras inte tillräckligt. Rektorn uppger i intervju att utvecklingsområden anges i verksamhetsplanen men att det inte görs någon dokumenterad planering av genomförandet på enhetsnivå. Biträdande enhetschefen uppger i intervju att genomförandet diskuteras vid arbetslagsmöten och konstaterar "men vi borde skriva ner det".

Motivering till föreläggande som ingripande

Enligt skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Eftersom Roslags Kulla skola inte uppfyller skollagens krav på att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete, föreligger skäl att förelägga Österåkers kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Österåkers kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Österåkers kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Österåkers kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Österåkers kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

X Mårten Petersson

_____
Beslutsfattare
Signerat av: Mårten Petersson

X Joakim Öberg

_____
Föredragande
Signerat av: Joakim Öberg

Bilaga

Fakta om Roslags Kulla skola

Fakta om Roslags Kulla skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Österåkers kommun under våren 2017. Roslags Kulla skola besöktes av Skolinspektionen den 18 januari 2018.

Roslags Kulla skola är en kommunal grundskola med förskoleklass och årskurserna 1-6 med 70 elever, varav 14 elever går i förskoleklassen.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolverkets statistik (SIRIS) visar endast uppgifter grundade på fler än 10 elever per årskurs. Under läsåret 2016/17 hade skolenheten färre än 10 elever i årskurserna 3 och 6.

Årskurs 3

Av skolans egen redovisning framgår att 89 procent av eleverna bedömdes nå kravnivån i ämnet svenska, 89 procent i matematik, 78 procent i engelska, 100 procent i de naturorienterande ämnena och 100 procent i de samhällsorienterande ämnena.

Årskurs 6

Av skolans egen redovisning framgår att 89 procent av eleverna bedömdes nå kravnivån i ämnet svenska, 78 procent i matematik, 78 procent i engelska, 89 procent i slöjd, 89 procent i idrott, 100 procent i de naturorienterande ämnena och 100 procent i de samhällsorienterande ämnena.

Trygghet och studiero

Av Skolinspektionens skolenkät, som genomfördes vårterminen 2017, framgår att vårdnadshavare till eleverna i grundskolan i mindre omfattning (medelvärde 7,4 där 10 är högst) än övriga vårdnadshavare i Österåkers kommun (8,1) uppfattade att eleverna kände sig trygga i skolan. Av skolenkäten framgår även att vårdnadshavarna i mindre omfattning (5,2) än övriga vårdnadshavare i Österåkers kommun (6,1) uppfattade att eleverna hade studiero på lektionerna.

Med anledning av att det var för få svarande saknas resultat för elever i årskurs 5 i skolenkäten.